

[Merethe Due Jensen]

hjemlige forhold og dårlig ledelse i enkelte store finansvirksomheder.

Ejendomsmarkedet ude i den store verden er mere eller mindre kollapset; ejendomspriserne er simpelt hen raslet ned overalt i verden. Og når de større finansselskaber herhjemme har spekuleret i stigende ejendomspriser på verdensmarkedet og har sat milliarder i selskaber, der placerer deres værdier i ejendomme, ja, så må det altså gå galt, når priserne så rasler ned. Hafnias og Balticas engagementer i nordiske og internationale selskaber, hvor man byggede usælgelige paladser på eksotiske steder, er et tydeligt eksempel. Med en vigende inflation er prisstigningerne på fast ejendom udeblevet i mange OECD-lande, de prisstigninger, som ofte har været en forudsætning for byggeprojekternes rentabilitet. Samtidig er værdien af bankernes sikkerhed i fast ejendom blevet udhulet, og bankerne har været nødt til at foretage store hensættelser. I lyset af denne situation har bankerne naturligvis også skærpet deres kreditovervågning og er nu mere kritiske over for kreditgivning, hvilket gør det vanskeligt også at få finansieret seriøse projekter, og det betyder yderligere recession.

Om de hjemlige forhold kan man sige, at de naturligvis i høj grad afspejler de internationale. For vore hjemlige banker har de senere år været bitre, fordi der har været store tab. Kartoffelkuren fra 1986 har haft sine gode, men også sine mindre gode sider. Opsparingen er blevet en succes: Forbruget er gået mere eller mindre i stå. Det betyder naturligvis, at mange hjemmemarkedserhverv har måttet dreje nøglen om, ofte med en stor gæld; men bankerne bærer efter min opfattelse en stor del af skylden selv. Deres udlånsiver fortsatte, selv om situationen ændrede sig. Bankerne omstillede sig ikke tids nok til den langvarige recession, som i andre lande betød overgangen til lav inflation, og at værdien af sikkerheden for udlånene blev udhulet.

Bankerne har måttet bære tabet og delvis selvforskyldt se deres indtjening falde år efter år. Selv om bankerne har lidt tab, er det dog vigtigt, at de ikke taber hovedet. Udlånsbetingelserne er i dag så skærpede for erhvervslivet, at det er yderst svært at låne nødvendig kapital. Hvis ikke bankerne letter muligheden for at optage lån, risikerer vi at forlænge recessionsperioden længere end nødvendigt. Ban-

kerne bør være mere villige til at låne ud – ikke blot til privatkunder, men også til de hjemmemarkedsorienterede erhverv, som skal leve af privatkunderne, så vi kan få mere gang i hjulene. Krisen i den finansielle sektor bliver ikke mindre af, at man skærper kreditgivningen – snarere tværtimod.

Det har kostet dyrt, at visse dygtige drenge i den finansielle sektor frit har kunnet spille madador med bankernes og aktionærernes penge. Ofte er det aktionærer med mindre aktieposter, men for de enkelte aktionærer relativt mange penge. Måske har enkelte aktionærer opkøbt en mindre aktiepost på 100.000-200.000 kr. i Hafnia for at sikre deres pension. Nu er pengene tabt på grund af uansvarlig spekulation. Jeg tvivler dog på, at det kan lade sig gøre at stramme reglerne for selskaberne sådan, at man kan undgå de voldsomme tab, som Hafnia-aktionærerne har været udsat for. Det må og skal være de enkelte virksomheders ledelse og revisorer, som skal sørge for, at love og regler overholdes, og sikre en ansvarlig drift af selskaberne.

Jeg vil tilføje, at når man spekulerer i aktier eller obligationer, har man samtidig accepteret, at man er med i et spil, hvor man kan risikere både at tabe og at vinde. Det gælder, hvad enten det drejer sig om Lønmodtagernes Dyrstidsfond eller en privatperson.

Industriministeren (Trøjborg):

Jeg vil gerne allerførst besvare et par af de spørgsmål, fru Kirsten Jacobsen stillede, og imødegå nogle af fru Kirsten Jacobsens indvendinger.

For det første vil jeg sige, at jeg synes, at det var en noget ubehagelig tone og en slet skjult kritik af regeringen for, at regeringen ikke skulle være enig med fru Kirsten Jacobsen i hendes kritik af den finansielle sektor og en række af den finansielle sektors dispositioner. Det mener jeg er helt grebet ud af luften. Jeg tror, at det fremgik af statsministerens og min tale, at der var ganske stor utilfredshed med en række af de dispositioner, der var truffet af en række ledelser i store finansielle koncerner, og som havde medført unødige tab i disse koncerner.

Det er klart, at der er tilfælde, hvor der er disponeret forkert. Der er grund til at kritisere en række tilfælde, og der er også grund til at